

Sri Surya Shatakam

॥ sūryaśatakam ॥

mahākaviśrīmayūrapraṇītam

॥ śrī gaṇeśāya namah ॥

jambhārātībhakumbhōdbhavamiva dadhataḥ sāndrasindūrarēṇum
raktāḥ siktā ivaughairudayagiritaṭīdhātudhārādravasya ॥ var saktaih
āyāntyā tulyakālam kamalavanaruchēvāruṇā vō vibhūtyai
bhūyāsurbhāsayantō bhuvanamabhinavā bhānavō bhānavīyāḥ ॥ 1 ॥

bhaktiprahvāya dātum mukulapuṭakuṭīkōṭarakrōḍalīnām
lakṣmīmākraṣṭukāmā iva kamalavanōddhāṭanām kurvatē yē ॥
kālākārāndhakārānanapatitajagatsādhvasadhvaṁsakalyāḥ
kalyāṇām vah kriyāsuḥ kisalayaruchayastē karā bhāskarasya ॥ 2 ॥

garbhēśvambhōruhāṇām śikharisu cha śitāgrēṣu tulyam patantaḥ
prārambhē vāsarasya vyuparatisamayē chaikarūpāstathaiva ॥
niṣparyāyam pravṛttāstribhuvanabhavanaprāṅgaṇē pāntu yuṣmā-
nūṣmāṇām santatādhvaśramajamiva bhṛśam bibhratō bradhnapādāḥ ॥ 3 ॥

prabhraśyatuttarīyatviṣi tamasi samuddīkṣya vītāvṛtīnprā-
gjantūmstantūnyathā yānatanu vitanutē tigmarōchirmarīchīn ॥
tē sāndrībhūya sadyaḥ kramaviśadadaśāśādaśālīviśālam
śāśvatsampādayantō’mbaramamalamalam maṅgalam vō diśantu ॥ 4 ॥

nyakkurvannōṣadhīśē muṣitaruchi śuchēvauṣadhiḥ prōṣitābhā
bhāsvadgrāvōdgatēna prathamamiva kṛtābhyudgatiḥ pāvakēna ॥
pakṣachChēdavraṇāśrksruta iva dṛṣadō darśayanprātaradrē-
rātāmrastīvrabhānōranabhimatānudē stādgabhaṣtīyudgamō vah ॥ 5 ॥

śīrṇaghṛāṇāṅghripāṇīnvraṇibhirapaghanairghargharāvyaktaghōṣān
dīrghāghrātānaghāughai punarapi ghaṭayatyēka ullāghayan yah ॥
gharmāṁśōstasya vō’ntardviguṇaghanaghṛṇānighnanirvighnavṛttē-
rdattārghāḥ siddhasaṅghairvidadhatu ghṛṇayah śīghramāṁhōvidhātām ॥ 6 ॥

bibhrāṇā vāmanatvam̄ prathamamatha tathaivāṁśavaḥ prāṁśavō vah
krāntākāśāntarālāstadanu daśadiśaḥ pūrayantastatō’pi ॥

dhvāntādāchChidya dēvadviṣa iva balitō viśvamāśvaśnuvānāḥ var dēvadruha
kr̄chChrāṇyuchChrāyahēlōpahasitaharayō hāridaśvā harantu ॥ 7 ॥

udgādhēnāruṇimnā vidadhāti bahulaṁ yē'ruṇasyāruṇatvam
mūrdhōddhūtau khalīnakṣatarudhiraruchō yē rathāśvānanēṣu ॥
śailānāṁ śēkharatvam śritaśikhariśikhāstanvatē yē diśantu var śikharaśikhāḥ
prēṇkhantaḥ khē kharāṁśōḥ khachitadinamukhāstē mayūkhāḥ sukham vah ॥ 8 ॥

dattānandāḥ prajānāṁ samuchitasamayākrṣṭasṛṣṭaiḥ payōbhiḥ var akliṣṭasṛṣṭaiḥ
pūrvāḥnē viprakīrṇā diśi diśi viramatyahni saṁhārabhājaḥ ॥
dīptāṁśōrdīrghaduhkhaprabhavabhabhayōdanavaduttāraṇāvō
gāvō vah pāvanānāṁ paramaparimitāṁ prītimutpādayantu ॥ 9 ॥

bandhadhvamṣaikahētum śirasi natirasābaddhasandhyāñjalīnāṁ
lōkānāṁ yē prabōdham vidadhati vipulāmbhōjakhaṇḍāśayēva ॥
yuṣmākam tē svachittaprathitapṛthutaraprārthanākalpavṛksāḥ var prathima
kalpantāṁ nirvikalpam dinakarakiraṇāḥ kētavaḥ kalmaṣasya ॥ 10 ॥

dhārā rāyō dhanāyāpadi sapadi karālambabhūtāḥ prapātē
tattvālōkaikadīpāstridaśapatipuraprasthitau vīthyā ēva ॥
nirvāṇōdyōgiyōgipragamanijatanudvāri vētrāyamāṇā-
strāyatāṁ tīvrabhānōrdivasamukhasukhā raśmayaḥ kalmaṣādvah ॥ 11 ॥

var tīvrabhāsaḥ var kaśmalādvaḥ

prāchi prāgācharantyō'natichiramachalē chāruchūḍāmaṇītvam
muñchantyō rōchanāmbhaḥ prachuramiva diśāmuchchakaiścharchanāya ॥
chātūtkaiśchakranāmnāṁ chaturamavichalairlōchanairarchyamānā- var suchiram
śchēṣṭantāṁ chintitānāmuchitamacharamāśchaṇḍarōchīruchō vah ॥ 12 ॥

ēkam jyōtirdṛśau dvē trijagati gaditānyabjajāsyaiśchaturbhi-
rbhūtānāṁ pañchamam yānyalamṛtuṣu tathā ṣaṭsu nānāvidhāni ॥
yuṣmākam tāni saptatridaśamuninutānyaṣṭadigbhāñji bhānō-
ryānti prāhṇē navatvam daśa dadhatu śivam dīdhītīnāṁ śatāni ॥ 13 ॥ var dadatu

āvṛttibhrāntaviśvāḥ śramamiva dadhataḥ śōṣīṇaḥ svōṣmaṇēva
grīṣmē dāvāgnitaptā iva rasamasakṛdyē dharityā dhayanti ॥
tē prāvṛṣyāttapānātiśayaruja ivōdvāntatōyā himartau
mārtāṇḍasyāprachaṇḍāśchiramaśubhabhidē'bhīṣavō vō bhavantu ॥ 14 ॥

tanvānā digvadhūnāṁ samadhikamadhurālōkaramyāmavasthā-
māruḍhaprauḍhilēśōtkalitakapilimālaṅkṛtiḥ kēvalaiva ॥
ujjīmbhāmbhōjanētradyutini dinamukhē kiñchidudbhidyamānā

śmaśruśrēṇīva bhāsām diśatu daśaśatī śarma ghamatviṣō vah ॥ 15 ॥

maulīndōrmaiṣa mōśīddyutimiti vṛṣabhbhāṅkēna yaḥ śaṅkinēva
pratyagrōdghāṭitāmbhōruhakuharaguhāsusthitēnēva dhātrā ॥
krṣṇēna dhvāntakṛṣṇasvatanuparibhavatrasnunēva stutō’lam
trāṇāya stāttanīyānapi timiraripōḥ sa tviśāmudgamō vah ॥ 16 ॥

vistīrṇam vyōma dīrgbhāḥ sapadi daśa diśō vyastavēlāmbhasō’bdhīn
kurvadbhirdṛśyanānānaganagaranagābhōgapṛthvīṁ cha pṛthvīṁ ॥
padminyuchChvāsyatē yairuṣasi jagadapi dhvamṣayitvā tamisrā-
musrā visraṁsayantu drutamanabhimatam tē sahasratviṣō vah ॥ 17 ॥ var
visrāvayantu

astavyastatvaśūnyō nijaruchiraniśānaśvaraḥ kartumīśō
viśvam vēśmēva dīpaḥ pratihatatimiram yaḥ pradēśasthitō’pi ॥
dikkālāpēkṣayāsau tribhuvanamaṭatastigmabhānōrnavaṅkhyāṁ
yātaḥ śātakratavyāṁ diśi diśatu śivam sō’rchiśāmudgamō vah ॥ 18 ॥

māgānmlāniṁ mṛṇālī mṛduriṭi dayayēvāpraviṣṭō’hilōkaṁ
lōkālōkasya pārśvam pratapati na param yastadākhyārthamēva ॥
ūrdhvam brahmāṇḍakhaṇḍasphuṭanabhayaparityaktadairghyō dyusīmni
svēChāvaśyāvakāśāvadhiravatu sa vastāpanō rōchirōghaḥ ॥ 19 ॥

aśyāmaḥ kāla ēkō na bhavati bhuvanāntō’pi vītē’ndhakārē var vītāndhakāraḥ
sadyaḥ prālēyapādō na vilayamachalaśchandramā apyupaiti ॥
bandhaḥ siddhāñjalīnāṁ na hi kumudavanasyāpi yatrōjjihānē
tatprātaḥ prēkṣaṇīyam diśatu dinapatērdhāma kāmādhikam vah ॥ 20 ॥

yatkāntim paṇkajānāṁ na harati kurutē pratyutādhikyaramyāṁ var pratyutātīva
ramyāṁ
nō dhattē tārakābhāṁ tirayati nitarāmāśu yannityamēva ॥ var nādhattē
kartum nālam nimēṣam divasamapi param yattadēkam trilōkyā-
śchakṣuḥ sāmānyachakṣurvisadṛśamaghabhidbhāsvatastānmahō vah ॥ 21 ॥

kṣmām kṣepīyah kṣapāmbhaḥsīriratarajalasparśatarṣādṛtēva
drāgāśā nētumāśādviradakarasaraḥpuṣkarāṇīva bōdham ॥
prātaḥ prōllaṅghya viṣṇōḥ padamapi ghṛṇayēvātivēgāddavīya-
syuddāma dyōtamānā dahatu dinapatērdurnimittam dyutirvah ॥ 22 ॥

nō kalpāpāyavāyōradayarayadalatkṣmādharasyāpi gamyā var śamyā
gāḍhōdgīrṇōjjvalaśrīrahani na rahitā nō tamahkajjalēna ॥
prāptōtpattiḥ pataṅgānna punarupagatā mōśamuṣṭatviṣō vō
vartih saivānyarūpā sukhayatu nikhiladvīpadīpasya dīptih ॥ 23 ॥

nihśēśāśāvapūrapravaṇaguruguṇāślāghanīyasvarūpā
paryāptam nōdayādau dinagamasamayōpaplavē'pyunnataiva □
atyantam yānabhijñā kṣaṇamapi tamaśā sākamēkatra vastum
bradhnasyēddhā ruchirvō ruchiriva ruchitasyāptayē vastunōstu □ 24 □ var
chirurasya, ruchirasya

vibhrāṇah śaktimāśu praśamitabalavattārakaurjityagurvīṁ
kurvāṇo līlayādhah śikhinamapi lasachchandrakāntāvabhāsam □
ādadhyādandhakārē ratimatiśayinīmāvahanvīkṣaṇānām var ādēyādīkṣaṇānām
bālō lakṣmīmapārāmapara iva guhō'harpatērātapō vah □ 25 □

jyōtsnāṁśākarṣapāṇḍuduyuti timiramaśīśeṣakalmāśamīṣa-
jjrmbhōdbhūtēna piṅgam sarasijarajasā sandhyayā śōṇaśōchih □
prātaḥprārambhakālē sakalamapi jagachchitramunmīlayantī
kāntistīkṣṇatviṣō'ksṇām mudamupanayatāttūlikēvātulām vah □ 26 □

āyāntī kim sumērōḥ saraṇiraruṇitā pādmarāgaiḥ parāgai-
rāhōsvitsvasya māhārajanavirachitā vaijayantī rathasya □
māñjiṣṭhī praṣṭhavāhāvalividhutaśiraśchāmarālī nu lōkai- var chāmarālīva
rāśaṇkyālōkitaivam savitraghanudē stātprabhātaprabhā vah □ 27 □

dhvāntadhvamṣam vidhattē na tapati ruchimannātirūpam vyanakti
nyaktvam nītvāpi naktam na vitaratitarām tāvadahnastviṣam yaḥ □ var nyaktāmahni
sa prātarmā viramṣīdasakalapaṭīmā pūrayanyuṣmadāśā-
māśākāśāvakāśāvatarāṇataruṇaprakramō'rkaprakāṣah □ 28 □

tīvram nirvāṇahēturyadapi cha vipulam yatprakarṣēṇa chāṇu
pratyakṣam yatparōkṣam yadiha yadaparam naśvaraṁ śāśvatam cha □
yatsarvasya prasiddham jagati katipayē yōginō yadvidanti
jyōtistaddviprakāram savituravatu vō bāhyamābhyanṭaram cha □ 29 □

ratnānām maṇḍanāya prabhavati niyatōddēśalabdhāvakāśam
vahnērdārvādi dagdhum nijajadimatayā kartumānandamindōḥ □
yachcha trailōkyabhūṣāvidhiraghadahanaṁ hlādi vṛṣṭyāśu tadvō var yattu
bāhulyōtpādyakāryādhikataramavatādēkamēvārkatējaḥ □ 30 □

mīlachchakṣurvijihmaśruti jaḍarasanam nighnitaghrāṇavṛtti
svavyāpārākṣamatvakparimuṣitamanah śvāsamātrāvaśēṣam □
visrastāṅgam patitvā svapadapaharatādaśriyam vō'rkajanmā var apriyam
kālavyālāvalīḍham jagadagada ivōtthāpayanprākpratāpaḥ □ 31 □

nihśēśam naiśamambhaḥ prasabhamapanudannaśrulēśānukāri
stōkastōkāpanītāruṇaruchirachirādastadōśānuṣaṅgaḥ □

dātā dṛṣṭim prasannām tribhuvananayanasyāśu yuṣmadviruddham
vadhyādbradhnsya siddhāñjanavidhiraparah prāktanō'rchiḥprachāraḥ ॥ 32 ॥

bhūtvā jambhasya bhēttuḥ kakubhi paribhavārambhahbūḥ śubhrabhānō- var sthitvā
rbibhrāṇā babhrubhāvaṁ prasabhamabhinavāmbhōjajrmbhāpragalbhā ॥
bhūṣā bhūyiṣṭhaśōbhā tribhuvanabhavanasyāsyā vaibhākarī prāg-
vibhrāntā bhrājamānā vibhavatu vibhavōdbhūtayē sā vibhā vah ॥ 33 ॥ var nirbhānti,
vibhrānti

samsaktam siktamūlādabhinavabhuvanōdyānakautūhalinyā
yāminyā kanyayēvāmr̄takarakalaśāvarjitēnāmr̄tēna ॥
arkālōkah kriyādvō mudamudayaśiraśchakravālālavālā-
dudyanbālapravālapratimaruchirahaḥpādapaprākprarōhaḥ ॥ 34 ॥

bhinnam bhāsāruṇasya kvachidabhinavayā vidrumāṇām tviṣēva
tvaṇṇakṣatraratnadyutinikarakarālāntarālam kvachichcha ॥
nāntarniḥsēṣakṛṣṇaśriyamudadhimiva dhvāntarāśim pibanstā-
daurvah pūrvō'pyapūrvō'gniriva bhavadaghapluṣṭayē'rkāvabhāsaḥ ॥ 35 ॥

gandharvairgadyapadyavyatikaritavachōhṛdyamātōdyavādyai-
rādyairyō nāradādyairmunibhirabhinutō vēdavēdyairvibhidya ॥
var vītavēdyairvividya, vēdavidbhirvibhidya
āsādyāpadyatē yam punarapi cha jagadyauvanām sadya udy-
nnuddyōtō dyōtitadyaurdyatu divasakṛtō'sāvavadyāni vō'dya ॥ 36 ॥

āvānaiśchandrakāntaischyutatimiratayā tānavāttārakāṇā- var āvāntaiḥ
mēṇāṇkālōkalōpādupahatamahasāmōṣadhīnām layēna ॥
ārādutprēkṣyamāṇā kṣaṇamudayataṭāntarhitasyāhimāṇśō-
rābhā prābhātikī vō'vatu na tu nitarām tāvadāvirbhavantī ॥ 37 ॥

sānau sā naudayē nāruṇitadalapunaryauvanānām vanānā- var lasadyauvanānām
mālīmālīḍhapūrvā pariḥṛtakuharōpāntanimnā tanimnā ॥
bhā vō'bhāvōpaśāntim diśatu dinapatērbhāsamānā samānā-
rājī rājīvarēṇōḥ samasamayamudētīva yasyā vayasyā ॥ 38 ॥

ujjīrmbhāmbhōruhāṇām prabhavati payasām yā śriyē nōṣṇatāyai
puṣṇātyālōkamātraṁ na tu diśati dṛśām dṛśyamānā vidhātam ॥
pūrvādrērēva pūrvam divamanu cha punah pāvanī diṇmukhānā- var tataḥ
mēnāṁsyainī vibhāsau nudatu nutipadaikāspadam prāktanī vah ॥ 39 ॥

vāchām vāchaspatērapyachalabhiduchitāchāryakāṇām prapañchai-
rvairañchānām tathōchchāritachaturçchām chānanānām chaturṇām ॥ var ruchira
uchyētārchāsu vāchyachyutiśuchicharitaṁ yasya nōchchairvivichya var

archāsvavāchya
prāchyam varchaśchakāsachchiramupachinutāttasya chaṇḍārchiṣō vah ॥ 40 ॥ var
śriyam

mūrdhnyadrērdhāturāgastaruṣu kisalayō vidrumaughah̄ samudrē
var - kisalayādvidrumaughātsamudrē
diṇmātaṅgottamāṅgēśvabhinavanihitah̄ sāndrasindūrarēṇuh̄ ॥
var vihitah̄, nihitātsandrasindūrarēṇōḥ
sīmni vyōmnaścha hēmnaḥ suraśikharibhuvō jāyatē yaḥ prakāśah̄
śōṇimnāsau kharāṁśōruṣasi diśatu vah̄ śarma śōbhaikadēśah̄ ॥ 41 ॥

astādrīśottamāṅgē śritaśaśini tamahkālakūṭē nipītē
yāti vyaktim̄ purastādaruṇakisalayē pratyusahpārijātē ॥
udyantyāraktapītāmbaraviśadatarōdvīkṣitā tīkṣṇabhānō-
var ruchiratarōdvīkṣitā var tīvrabhāsaḥ
rlakṣmīrlakṣmīrivāstu sphuṭakamalapuṭāpāśrayā śrēyasē vah̄ ॥ 42 ॥ var puṭopāśraya

nōdanvāñjanmabhūmirna tadudarabhuvō bāndhavāḥ kaustubhādyā
yasyāḥ padmam̄ na pāṇau na cha narakaripūraḥsthalī vāsavēśma ॥
tējorūpāparaiva triṣu bhuvanatalēśvādadadhānā vyavasthām̄ var tribhuvanabhavanē
sā śrīḥ śrēyāṁsi diśyādaśiśiramahasō maṇḍalāgrōdgatā vah̄ ॥ 43 ॥

॥ iti dyutivarṇanam ॥ var tējōvarṇanam

॥ atha aśvavarṇanam ॥

rakṣantvakṣuṇṇahēmōpalapaṭalamalam lāghavādutpatantaḥ
pāṭaṅgāḥ paṇgvavajñājitapavanajavā vājinastē jaganti ॥
yēśām vītānyachihiṇōnnayamapi vahatām mārgamākhyāti mērā-
vudyannuddāmadīptiryumaṇimaṇiśilāvēdikājātavēdāḥ ॥ 44 ॥

pluṣṭāḥ prṣṭhēm'śupātairatinikaṭatayā dattadāhātirēkai-
rēkāhākrāntakṛtsnatridivapathaprthuśvāsaśōṣāḥ śramēṇa ॥
tīvrōdanyāstvarantāmahitavihatayē saptayah̄ saptasaptē-
rabhyāśākāśagaṅgājalasaralagalāvāṇnatāgrānanā vah̄ ॥ 45 ॥ var
galavarjitāgrānanāḥ

matvānyānpārśvatō śvān sphāṭikataṭadṛṣaddṛṣṭadēhā dravantī
vyastē'hanyastasandhyēyamiti mṛdupadā padmarāgōpalēṣu ॥
sādṛṣyādṛṣyamūrtirmarakataṭakē kliṣṭasūtā sumērō-
rmūrdhanyāvṛttīlabdhadhadhruvagatiravatu bradhnavaḥāvalirvah̄ ॥ 46 ॥ var druta

hēlālōlam vahantī viṣadharadamanasyāgrajēnāvakṛṣṭā
svarvāhinyāḥ sudūram janitajavajayā syandanasya syadēna □
nirvyājam tāyamānē haritimani nijē sphītaphēnāhitaśrī- var sphītaphēnāsmitaśrī-
raśrēyāṁsyaśvapaṇktih śamayatu yamunēvāparā tāpanī vah □ 47 □

mārgōpāntē sumērōrvati kṛtanatau nākadhāmnām nikāyē
vīkṣya vrīḍānatānām pratikuharumukhaṁ kinnarīṇām mukhāni □
sūtē'sūyatypīṣajjadagati vahatām kandharārdhairvaladbhi- var kandharāgraiḥ
rvāhānām vyasyatādvah samamasamaharērhēsitam kalmaṣāṇi □ 48 □

dhunvantō nīradālīrnijaruchiharitāḥ pārśvayōḥ pakṣatulyā-
stālūttānaiḥ khalīnaiḥ khachitamukharuchaśchyōtatā lōhitēna □
uddīyēva vrajantō viyati gatīśādārkavāhāḥ kriyāsuḥ
kṣēmam hēmādrihṛdyadrumaśikharaśiraḥsrēṇīśākhāsukā vah □ 49 □

□ ityaśvavarṇanam □

□ atha aruṇavarṇanam □

prātaḥ śailāgraraṅgē rajaṇijavaṇikāpāyasamīlakṣyalakṣmī-
rvikṣiptāpūrvapuṣpāñjalimudunikaram sūtradhārāyamāṇah □
yāmēśvaṇkēśvivāhnah kṛtaruchiṣu chaturṣvēva jātapratiṣṭhā- var yātaḥ pratiṣṭhām
mavyātprastāvayanvō jagadaṭanamahānāṭikām sūryasūtaḥ □ 50 □

ākrāntyā vāhyamānam paśumiva hariṇā vāhakō'gryō harīṇām
bhrāmyantam pakṣapātājjagati samaruchiḥ sarvakarmaikasākṣī □
śatrum nētraśrutināmavajayati vayōjyēṣṭhabhāvē samē'pi
sthāmnām dhāmnām nidhiryah sa bhavadaghanudē nūtanaḥ stādanūruḥ □ 51 □

dattārghairdūranamrairviyati vinayatō vīkṣitah siddhasārthaiḥ var siddhasādhyaiḥ
sānāthyam sārathirvah sa daśāśataruchēḥ sātirēkam karōtu □
āpiya prātarēva pratatahimapayaḥsyandinīrindubhāsō
yah kāṣṭhādīpanō'grē jaḍita iva bhr̄śam sēvatē pr̄ṣṭhatō'rkaṁ □ 52 □

muñchanraśmīndinādau dinagamasamayē saṃharamścha svatantra-
stōtraprakhyātavīryō'virataharipadākrāntibaddhābhīyōgaḥ □ var vitata
kālōtkarṣallaghutvam̄ prasabhamadhipatau yōjayanyō dvijānām
sēvāprītēna pūṣṇātmasama iva kṛtastrāyatām sō'ruṇō vah □ 53 □ var svasama

śātaḥ śyāmālatāyāḥ paraśuriva tamō'raṇyavahnērivārchiḥ var dāhē davābhah
prāchyēvāgrē grahītum̄ grahakumudavanam̄ prāgudastō'grahastah □
var prāchīvāgrē, grahakumudaruchiṁ
aikyam̄ bhindandyubhūmyōravadvadhiriva vidhātēva viśvaprabōdhē

vāhānām vō vinētā vyapanayatu vipannāma dhāmādhipasya □ 54 □

paurastyastōyadartōḥ pavana iva patatpāvakasyēva dhūmō var patan
viśvasyēvādisargaḥ praṇava iva param pāvanō vēdarāśēḥ
sandhyānṛtyōtsavēchChōriva madanaripōrnandināndinānādaḥ
saurasyāgrē sukhāḥ vō vitaratu vinatānandanaḥ syandanasya □ 55 □ var syandanō^{vah}

parīptam taptachāmīkarakaṭakataṭē śliṣṭāśītētarāṁśā-
vāsīdatasyandanāśvānuktimarakatē padmarāgāyamāṇah □ var aśvānuktamarakatē
yah sōtkarṣāṁ vibhūṣāṁ kuruta iva kulakṣmābhṛdīśasya mērō-
rēnāṁsyahnāya dūram gamayatu sa guruḥ kādravēyadvīṣō vah □ 56 □

nītvāśvānsapta kakṣā iva niyamavaśam vētrakalpapratōda- var kakṣyā
stūrṇam dhvāntasya rāśāvitarajana ivōtsāritē dūrabhāji □
pūrvam praṣṭhō rathasya kṣitibhṛdadhipatīndarśayaṁstrāyatāṁ va-
strailōkyāsthānadānōdyatadivasapateḥ prākpratīhārapālaḥ □ 57 □

vajriñjātaṁ vikāsīkṣaṇakamalavanam bhāsi nābhāsi vahnē! var nō bhāsi
tātam natvāśvapārśvānnaya yama! mahiṣam rākṣasā vīkṣitāḥ stha □
saptīnsiñcha prachētaḥ! pavana! bhaja javam vittapāvēditastvam
vandē śarvēti jalpanpratidiśamadhipānpātu pūṣṇō'graṇīvah □ 58 □

pāśānāśāntapālādarunuṇa varuṇatō mā grahīḥ pragrahārthaṁ
trṣṇāṁ kṛṣṇasya chakrē jahihi nahi rathō yāti mē naikachakraḥ □
yōktum yugyam kimuchchaiḥśravasamabhilaṣasyaṣṭamam vṛtraśatrō- var
tvāṣṭraśatrōḥ
styaktānyāpēkṣaviśvōpakṛtiriva raviḥ śāsti yam sō'vatādvah □ 59 □

nō mūr̄chChāchChinnavāñChaḥ śramavivaśavapurnaiva nāpyāsyaśōśī
pānthaḥ pathyētarāṇi kṣapayatu bhavatām bhāsvatō'grēsarah saḥ □
yah samśritya trilōkīmaṭati paṭutaraistāpyamānō mayūkhai-
rārādārāmalēkhāmiva haritamaṇiśyāmalāmaśvapaṇktim □ 60 □ var haritatṛṇa

sīdantō'ntarnimajjajjaḍakhuramusalāḥ saikatē nākanadyāḥ
skandantaḥ kandarālīḥ kanakaśikhariṇō mēkhalāsu skhalantaḥ □
dūram dūrvāsthālōtkā marakatadṛṣadi sthāsnavō yanna yātāḥ
pūṣṇō'śvāḥ pūrayaṁstaistadavatu javanairhuṇkṛtēnāgragō vah □ 61 □ var prērayan
huṇkṛtairagraṇīḥ

□ ityaruṇavarṇanam □ var sūtavarṇanam

□ atha rathavarṇanam □

pīnōrahprēritābhraiścharamakhurapuṭāgrasthitaiḥ prātaradrā-
vādīrghāṅgairudastō haribhirapagatāsaṅganiḥśabdachakraḥ ॥
uttānānūrumūrdhāvanatihaṭhabhavadvipratīpaprāṇāmaḥ
prāhṇē śrēyō vidhattām savituravataranyōmavīthīṁ rathō vah ॥ 62 ॥ var prēyō

dhvāntaughadhvamsadīkṣāvidhipaṭu vahatā prāksahasram karāṇā- var vidhiguru
drāksahasram
maryamṇā yō garimṇah padamatulamupānīyatādhyāsanēna ॥
sa śrāntānām nitāntam bharamiva marutāmakṣamāṇām visōḍhum
skandhātskandham vrajanvō vṛjinavijitayē bhāsvataḥ syandanō’stu ॥ 63 ॥

yōktrībhūtānyugasya grasitumiva purō dandaśūkāndadhānō
dvēdhāvyastāmbuvāhāvalivihitabṛhatpaksavikṣēpaśōbhah ॥
sāvitraḥ syandanō’sau niratiśayarayaprīṇitānūrurēnah-
kṣēpīyō vō garutmāniva haratu harīchChāvidhēyaprachāraḥ ॥ 64 ॥

ēkāhēnaiva dīrghām tribhuvanapadavīm laṅghayan yō laghiṣṭhaḥ var kṛstnām
prṣṭhē mērōrgarīyān dalitamaṇidṛṣṭattvīmṣi pīmṣañśirāmṣi ॥
sarvasyaivōpariṣṭādatha cha punarad hastādivāstādrimūrndhi
bradhnasyāvyātsa ēvam duradhigamaparispananah syandanō vah ॥ 65 ॥

dhūrdhvastāgryagrahāṇi dhvajapaṭapavanāndōlitēndūni dūram var dūrāt
rāhau grāsābhilāśādanusarati punardattachakravyathāni ॥
śrāntāśvaśvāsahēlādhutavibudhadhunīnirjharāmbhāmṣi bhadram
dēyāsurvō davīyō divi divasapatēḥ syandanapraṣthitāni ॥ 66 ॥

akṣē rakṣām nibadhyā pratisaravalayairyōjayantyō yugāgram
dhūḥstambhē dagdhadhūpāḥ prahitasumanasō gōcharē kūbarasya ॥
charchāśchakrē charantyō malaya jaya payasā siddhavadvastrisandhyam var charchām
vandantē yam dyumārgē sa nudatu duritānyamśumatsyandanō vah ॥ 67 ॥

utkīrṇasvarṇarēṇudrutakhuradalitā pārśvayōḥ śaśvadaśvai- var rēṇurdruta
raśrāntabhrāntachakrakramanikhilamilannēminimnā bharēṇa ॥
mērōrmūrdhanyaghaṁ vō vighaṭayatu ravērēkavīthī rathasya
svōśmōdaktāmburikta prakaṭitapulinōddhūsarā svardhunīva ॥ 68 ॥ var
svōśmōdastāmbu

nantum nākālayānāmaniśamanuyatām paddhatiḥ paṇktirēva var upayatām
kṣodō nakṣatrārāśēradayarayamilachchakrapiṣṭasya dhūliḥ ॥
hēśahlādō harīṇām suraśikharidariḥ pūrayannēminādō var nādō
yasyāvyāttīvrabhānōḥ sa divi bhuvi yathā vyaktachihnō rathō vah ॥ 69 ॥

niḥspandānāṁ vimānāvalivitatadivāṁ dēvavṛndārakāṇāṁ var valitadiśā
vr̥ndairānandasāndrōdyamamapi vahatāṁ vindatāṁ vanditum nō □
mandākinyāmamandaḥ pulinabhṛti mṛdurmandarē mandirābhē var mandarābhē
mandārairmaṇḍitāram dadhadari dinakṛtsyandanaḥ stānmudē vah □ 70 □

chakrī chakrārapaṇktim harirapi cha harīn dhūrjaṭirdhūrdhvajāntā-
nakṣam nakṣatranāthō’ruṇamapi varuṇaḥ kūbarāgram kubērah □
ramhaḥ saṅghaḥ surāṇāṁ jagadupakṛtayē nityayuktasya yasya
stauti prītiprasannō’nvahamahimaruchēḥ sō’vatātsyandanō vah □ 71 □ var rucha

nētrāhīnēna mūlē vihitaparikaraḥ siddhasādhyairmarudbhiḥ
pādōpāntē stutō’lam baliharirabhasākarṣaṇābaddhavēgaḥ □
bhrāmyanvyōmāmburāśāvaśiśirakiranasyandanaḥ santataṁ vō
diśyāllakṣmīmapārāmatulitamahimēvāparō mandarādriḥ □ 72 □ var atulyāṁ

□ iti rathavarṇanam □

□ atha maṇḍalavarṇanam □

yajjyāyō bījamahnāmapahatativirām chakṣuṣāmañjanam ya- var jyāyō
yadbījamahnāmapahṛta
ddvāram yanmuktibhājāṁ yadakhilabhuvanajyōtiśāmēkamōkaḥ □
yadvṛṣṭyambhōnidhānam dharanirasarasudhāpānapātraṁ mahadya-
ddiśyādīśasya bhāsāṁ tadadhīkalamalam maṅgalam maṇḍalam vah □ 73 □ var
dēvasya
bhānōḥ tadadhikamalam maṇḍalam maṅgalam

vēlāvardhiṣṇu sindhōḥ paya iva khamivārdhōdgatāgyagrahōdu
stōkōdbhinnasvachihnaprasavamiva madhōrāsyamasyanmanāmsi □ var mahāmsi
prātaḥ pūṣṇō’śubhāni praśamayatu śiraḥsēkharībhūtamadrēḥ
paurastyasyōdgab hasti mitata matamaḥkhaṇḍanam maṇḍalam vah □ 74 □

pratyuptastaptahēmōjjvalaruchirachalaḥ padmarāgēṇa yēna
jyāyah kiñjalkapuñjō yadalikulaśitērambarēndīvara sya □
kālavyālasya chihnaṁ mahitatamamahōmūrndhi ratnaṁ mahadya-
ddīptāmśōḥ prātaravyāttadavikalajaganmaṇḍanam maṇḍalam vah □ 75 □

kastrātā tārakāṇāṁ patati tanuravaśyāyabinduryathēndu-
rvidrāṇā dṛksmarārērurasi muraripōḥ kaustubhō nōdgab hastiḥ □
vahnēḥ sāpahnavaṁeva dyutirudayagatē yatra tanmaṇḍalam vō
mārtāṇḍīyam punītāddivi bhuvi cha tamāṁsīva mṛṣṇanmahāmsi □ 76 □

yatprāchyāṁ prākchakāsti prabhavati cha yataḥ prāchyasāvujjhānā-
diddham madhyē yadahnō bhavati tataruchā yēna chōtpādyatē'haḥ ॥
yatparyāyēṇa lōkānavati cha jagatāṁ jīvitam yachcha tadvō
viśvānugrāhi viśvam sṛjadapi cha ravērmaṇḍalam muktayē'stu ॥ 77 ॥

śuṣyantyūdhānukārā makaravasatayō māravīnāṁ sthalīnāṁ
yēnōttaptāḥ sphuṭantastaḍiti tilatulāṁ yāntyagēndrā yugāntē ॥ var chaṭiti
tachchaṇḍāṁśōrakāṇḍatribhuvanadahanāśaṅkayā dhāma kṛchChāt var kṛtsnam
saṁhṛtyālōkamātram pralaghu vidadhataḥ stānmudē maṇḍalam vah ॥ 78 ॥ var
āhṛtyālōkamātram pratanu

udyaddyūdyānavāpyāṁ bahulatamatamaḥpañkapūram vidārya var bahala
prōdbhinnam patrapārśvēśvaviralamarunachChāyayā visphurantyā ॥
kalyāṇāni kriyādvah kamalamiva mahanmaṇḍalam chaṇḍabhānō- var chaṇḍaraśmēḥ
ranvītam trptihētōrasakṛdalikulākāriṇā rāhuṇā yat ॥ 79 ॥

chakṣurdakṣadviṣō yanna tu dahati puraḥ pūrayatyēva kāmaṇ var na dahati nitarām
punah
nāstam juṣṭam marudbhiryadiha niyamināṁ yānapātraṁ bhavābdhau ॥
yadvītaśrānti śāsvadbhramadapi jagatāṁ bhrāntimabhrānti hanti
bradhnasyākhyādviruddhakriyamatha cha hitādhāyi tanmaṇḍalam vah ॥ 80 ॥

॥ iti maṇḍalavarṇanam ॥

॥ atha sūryavarṇanam ॥

siddhaiḥ siddhāntamiśraṁ śritavidhi vibudhaiśchāraṇaiśchāṭugarbham
gītyā gandharvamukhyairmuhurahipatibhiryātudhānairyatātma ॥
sārdham sādhyairmunīndrairmuditamatamanō mōkṣubhiḥ pakṣapātā- var mōkṣubhiḥ
tprātaḥ prārabhyamāṇastutiravatu ravirviśvavandyōdayō vah ॥ 81 ॥

bhāsāmāsannabhāvādadhičikatarapaṭōśchakravālasya tāpā-
chChēdādachChinnagachChatturagakhurapuṭanyāsanihśaṅkaṭāṇkaiḥ ॥ var nyasta
niḥsaṅgasyananāṅgabhramaṇanikaṣaṇātpātu vastriprakāram var triprakāraiḥ
taptāmśustatparīkṣāpara iva paritah paryāṭanhāṭakādrim ॥ 82 ॥

nō śuṣkam nākanadyā vikasitakanakāmbhōjayā bhrājitaṁ tu var kanakāmbhōruhā
pluṣṭā naivōpabhōgyā bhavati bhṛṣataram nandanōdyānalakṣmīḥ ॥
nō śrīngāṇi drutāni drutamaragirēḥ kāladhautāni dhautā-
nīddham dhāma dyumārgē mradayati dayayā yatra sō'rko'vatādvah ॥ 83 ॥

dhvāntasyaivvāntahēturna bhavati malinaikātmanaḥ pāpmanō'pi
prākpādōpāntabhājāṁ janayati na param pañkajānāṁ prabōdham ॥

kartā niḥśrēyasānāmapi na tu khalu yaḥ kēvalam vāsarāṇāṁ
sō'vyādēkōdyamēchChāvihitabahubṛhadviśvakāryō'ryamā vaḥ ॥ 84 ॥

lōṭa॥ llōṣṭāvichēṣṭah śritaśayanatalō niḥsahībhūtadēhaḥ
sandēhī prāṇitavyē sapadi daśa diśaḥ prēkṣamāṇō'ndhakārāḥ ॥
niḥsvāsāyāsanīṣṭhaḥ paramaparavaśō jāyatē jīvalōkaḥ var chirataravaśō
śokēnēvānyalōkānudayakṛti gatē yatra sō'rko'vatādvah ॥ 85 ॥ var lōkābhyudaya

krāma॥ llōlō'pi lōkā॥ stadupakṛtikṛtāvāśritaḥ sthairyakōṭiṁ
nīṇāṁ drṣṭiṁ vijihmāṁ vidadhadapi karōtyantaratyantabhadrām ॥
yastāpasyāpi hēturbhavati niyamināmēkanirvāṇadāyī¹
bhūyātsa prāgavasthādhikatarapariṇāmōdayō'rkaḥ śriyē vaḥ ॥ 86 ॥

vyāpannarturna kālō vyabhicharati phalam nauṣadhīrvṛṣṭirīṣṭā
naiṣṭaistr̄pyanti dēvā na hi vahati marunnirmalābhāni bhāni ॥
āśāḥ sāntā na bhindantyavadhimudadhayō bibhrati kṣmābhṛtaḥ kṣmāṁ
yasmiṁstrailōkyamēvam na chalati tapati stātsa sūryaḥ śriyē vaḥ ॥ 87 ॥

kailāsē kṛttivāsā viharati virahatrāsadēhōḍhakāntaḥ
śrāntaḥ sētē mahāhāvadhijaladhi vinā Chadmanā padmanābhah ॥
yōgōdyōgaikatānō gamayati sakalam vāsaram svam svayambhū-
rbhūritrailōkyāchintābhṛti bhuvanavibhau yatra bhāsvānsa vō'vyāt ॥ 88 ॥

ētadyanmaṇḍalaṁ khē tapati dinakṛtastā ṛchō'rchīṁṣi yāni
dyōtante tāni sāmānyayamapi puruṣo maṇḍalē'ṇuryajūṁṣi ॥
ēvam yam vēda vēdatritayamayamayaṁ vēdavēdī samagrō
vargaḥ svargāpavargaprakṛtiravikṛtiḥ sō'stu sūryaḥ śriyē vaḥ ॥ 89 ॥

nākaukaḥpratyānīkakṣatipaṭumahasāṁ vāsavāgrēsarāṇāṁ
sarvēśāṁ sādhu pātām jagadidamaditērātmajatvē samē'pi ॥
yēnādityābhidhānaṁ niratiśayaguṇairātmani nyastamastu var guṇēnātmani
stutyastrailōkyavandyāistridaśamunigaṇaiḥ sōm'śumān śrēyasē vaḥ ॥ 90 ॥

bhūmīṁ dhāmnō'bhirvṛṣṭyā jagati jalāmayīṁ pāvanīṁ saṁsmṛtāva- var dhāmnō'tha
pyāgnēyīṁ dāhaśaktyā muhurapi yajamānāṁ yathāprārthitārthaiḥ ॥ var
yajamānātmikāṁ

līnāmākāśa ēvāmr̄takaraghāṭitām dhvāntapakṣasya parva-
ṇvēvam sūryō'ṣṭabhbēdām bhava iva bhavataḥ pātu bibratsvamūrtim ॥ 91 ॥

prākkālōnnidrapadmākaraparimalanāvirbhavatpādaśōbhō
bhaktyā tyaktōrukhēdōdgati divi vinatāsūnunā nīyamānah ॥
saptāśvāptāparāntānyadhidhikamadharayanyō jaganti stutō'lām
dēvairdēvah sa pāyādapara iva murārātirahnāṁ patirvah ॥ 92 ॥

yah sraṣṭā'pām purastādachalavarasamabhyunnaṭerhēturēkō
lōkānāṁ yastrayāṇāṁ sthita upari param durvilaṅghyēna dhāmnā □ var cha trayāṇāṁ
sadyah siddhyai prasannadyutiśubhachaturāśāmukhaḥ stādvibhaktō var śuchi
dvēdhā vēdhā ivāviṣkṛtakamalaruchiḥ sō'rchiśāmākarō vah □ 93 □

sādridyūrvīnadīśā diśati daśa diśō darśayanprāgdṛśō yah var drāk dṛśō
sādṛsyam dṛsyatē nō sadaśaśatadṛśi traidaśē yasya dēśē □
dīptāṁśurvah sa diśyādaśivayugadaśādarśitadvādaśātmā
śām śāstyaśvāṁścha yasyāśayavidatiśayāddandaśūkāśanādyah □ 94 □

tīrthāni vyarthakāni hṛdanadasarasānirjharāmbhōjinīnāṁ
nōdanvantō nudanti pratibhayamaśubhaśvabhrapātānubandhi □
āpō nākāpagāyā api kaluṣamuśō majjatāṁ naiva yatra var svargāpagāyāḥ
trātum yātē'nyalōkān sa diśatu divasasyaikahēturhitam vah □ 95 □ var lōkam

ētatpātālapaṇkaplutmiva tamasaivaikamudgāḍhamāsī-
daprajñātāpratarkyam niravagati tathālakṣaṇam suptamantah □
yādṛksṛṣṭeh purastānniśi niśi sakalam jāyatē tādṛgēva
trailōkyam yadviyōgādavatu ravirasau sargatulyōdayō vah □ 96 □

dvīpē yō'stāchalō'sminbhavati khalu sa ēvāparatrōdayādri-
ryā yāminyujjvalēndudyutiriha divasō'nyatra tīvrātapaḥ sā □
yadvaśyau dēśakālāviti niyamayatō nō tu yaṁ dēśakālā- var nu
vavyātsa svaprabhutvāhitabhuvanahitō hēturahnāminō vah □ 97 □

vyagrairagryagrahēndugrasanaguru bharairnō samagrairudagraih var gurutaraih
pratyagrairiṣadugrairudayagirigatō gōgaṇaigaurayan gām □
udgāḍhārchiprīlīnāmaranagaranagagrāvagarbhāmivāhnā-
magrē śrēyō vidhattē glapayatu gahanam sa grahagrāmaṇīrvah □ 98 □

yōniḥ sāmnāṁ vidhātā madhuripurajitō dhūrjaṭih śāṅkarō'sau
mṛtyuh kālō'lakāyāḥ patirapi dhanadah pāvakō jātavēdāḥ □
itthām sañjñā ḍavitthādivadāmṛtabhujām yā yadṛchChāpravṛttā-
stāsāmēkō'bhidhēyastadanuguṇaguṇairyah sa sūryō'vatādvah □ 99 □ var gaṇaih

dēvah kim bāndhavaḥ syātpriyasuhṛdathavā"chārya āhōsvidaryō var āryah
rakṣā chakṣurnu dīpō gururuta janakō jīvitam bījamōjah □
ēvam nirṇiyatē yah ka iva na jagatāṁ sarvathā sarvadā'sau var sarvadāḥ
sarvākārōpākārī diśatu daśaśatābhīṣurabhyarthitam vah □ 100 □

ślōkā lōkasya bhūtyai śatamiti rachitāḥ śrīmayūrēṇa bhaktyā
yuktaśchaitānpaṭhēyah sakṛdapi puruṣah sarvapāpairvimuktah □
ārōgyam satkavitvam matimatulabalam kāntimāyuḥprakarṣam

vidyāmaiśvaryamartham sutamapi labhatē sō'tra sūryaprasādāt ॥ 101 ॥

iti śrīmayūrakavipraṇītam sūryaśatakam samāptam ॥

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org